

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/98/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6412216632
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2013:6412216632.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v právnej veci starostlivosti o maloletú T. C., nar. XX. XX. XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici, bytom u matky, dieťa matky W. B. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. J., P. XX a otca W. I. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom Ž. L. Y., I. XX, na návrh matky o nariadenie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Matka maloletej sa podaným návrhom domáhala, aby súd vydal predbežné opatrenie, v ktorom by otcovi maloletej bol zakázaný styk s maloletou až do času vykonateľnosti rozhodnutia vo veci samej. Svoj návrh odôvodnila tým, že v období posledného trištvrte roka pozoruje, že maloletá po návrate zo styku s otcom býva rozrušená, úzkostlivá, plačlivá. V noci počas posledných šesť mesiacov máva počas spánku nočné mory, budí sa zo sna, vykrikuje, volá o pomoc, plače. Toto správanie sa stupňuje a z dôvodu neurologických komplikácií spojených so zhoršeným psychickým stavom musela maloletú hospitalizovať v Detskej fakultnej nemocnici v Banskej Bystrici. Uviedla, že dcérka sa jej zdôverila, že u otca sa necíti dobre a bojí sa ho. Otec ju neustále čistí na genitáliách po malej a veľkej potrebe a sprchuje ju. Maloletej sa toto nepáči, je z neho vystresovaná, deprimovaná. Na nevhodné správanie otca upozornila aj ÚPSVaR a podala voči otcovi trestné oznámenie. Na nevhodné správanie otca poukázala aj v roku 2008 znalkyňa z odboru psychológia detí a dospelých, ktorá uviedla, že pokiaľ otec nedokáže prehodnotiť svoje citové postoje k matke a to vzhľadom k svojim predimenzovaným predstavám o poriadku a čistote v zabezpečovaní starostlivosti o maloletú dcéru, možno predpokladať celkové oslabovanie psychického prežívania maloletej. Ďalej uviedla, že maloletej vadí, že ju otec nerešpektuje ako matku, vulgárne sa s ostatnými rodinnými príslušníkmi vyjadruje na jej adresu. Maloletej stále rozpráva, že bude s ním žiť, nebude nikdy s mamou, prídu policajti odnesú ju, čo v maloletej vyvoláva úzkostné poruchy. Otec maloletej sa nezúčastňuje sedení, ktoré im boli nariadené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 10P/363/2009-92, nereflektuje na výzvy psychológov. Vo vzťahu k maloletej si presadzuje svoje vlastné výchovné metódy, ktoré majú negatívny dopad na jej vývoj. Počas styku s otcom nesmie maloletú kontaktovať, telefonovať jej. Dňa 31. 09. 2011 nahlásila nevhodné správanie otca k maloletej na ÚPSVaR Žiar nad Hronom, kedy otec maloletú násilným spôsobom odvliekol do auta a maloletá kričala, nechcela ísť s ním. Dňa 14. 01. 2012 agresívne správanie otca vyvrcholilo aj voči nej ako matke, kedy ju fyzicky atakoval pred očami maloletej, o čom bola spísaná aj zápisnica na OOPZ Žiar nad Hronom. Maloletá s ním odmietala ísť, kričala, plakala, čo počuli aj susedia. Dňa 28. 01. 2012 maloletá pri preberaní otcom, ušla do vchodu, kde plakala, triasla. Uvedené bolo oznámené ÚPSVaR Žiar nad Hronom aj na OOPZ Žiar nad Hronom. Po takomto nevhodnom správaní sa otca podala návrh na zúženie styku, ktoré je vedené pod sp. zn. 32P/86/2012.

Zo znaleckého posudku vypracovaného v roku 2008 C.. B. S., znalcom v odvetví klinická psychológia pre deti a dospelých na základe ustanovenia Okresným súdom Žiar nad Hronom vyplýva, že otec je v oblasti postojov a názorov k otázkam výchovy úzkostlivý, hlavne v situáciách, ktoré nereflektujú jeho predstavy,

čo môže u maloletej viesť k jeho postupnému odmietaniu. Otec má kritické a negatívne postoje voči matke, ktorú neakceptuje a je výrazne orientovaný na maloletú dcéru. V prípade, že otec nedokáže prehodnotiť svoje citové postoje k matke a to aj vzhľadom k svojim predimenzovaným predstavám o poriadku a čistote v zabezpečovaní starostlivosti o maloletú, možno predpokladať celkové oslabovanie psychického prežívania maloletej a to už aj k rizikovým faktorom v jej rannom vývine. Je potrebné, aby si rodičia maloletej uvedomili, že ako partneri sa môžu rozviesť, ale ako rodičia sú spojení nerozlučným putom prostredníctvom svojej dcéry.

Z psychologického vyšetrenia vykonaného G.. D. J. dňa 11. 02. 2010 súd zistil, že u maloletej bola zistená sekundárna neurotizácia senzit. dieťaťa pri neadekv. výchovnom prístupe zo strany otca so smerovaním k úzkostlivosti.

Zo správy o psychologickom vyšetrení v ambulancii klinickej psychológie Narrativelife, spol. s.r.o. zo dňa 04. 01. 2012 súd zistil, že podľa výsledkov vyšetrenia je u dieťaťa naplnená potreba bezpečia a lásky u starých rodičov z matkinej strany. Otca maloletá neodmieta, ale zjavne v nej vyvoláva úzkosť a strach. Začína sa u nej prejavovať potreba sa chrániť. Bolo odporúčané čím skôr riešiť situáciu tak, aby maloletá mohla žiť v bezpečnom prostredí. Pre maloletú je nevyhnutné, aby komunikácia rodičov viedla k spolupráci, je potrebné pokračovať v psychoterapii u dieťaťa, vyžaduje si to dlhodobejšiu spoluprácu.

Zo správy C.. E. O., psychiatra pre deti a dorast zo dňa 29. 06. 2012 súd zistil, že u maloletej boli zistené emočné poruchy v detstve, adaptačné a strata láskyplných vzťahov v detstve. U maloletej je v popredí úzkostná porucha s absenciou bazálnej istoty, známky sek. neurotizácie detskej osobnosti v obraze úzkostno-depresívne poruchy.

Z potvrdenia OOPZ v Žiari nad Hronom zo dňa 14. 01. 2012 vyplýva, že matka maloletej oznámila napadnutie od svojho exmanžela.

Otec maloletej vo svojom vyjadrení žiadal predbežné opatrenie ako nedôvodné zamietnuť. Uviedol, že sa jedná o účelové, lživé tvrdenia matky maloletej nezakladajúce sa na pravde. S maloletou má krásny vzťah, v jeho prítomnosti sa cíti bezpečne a šťastne. Neplače, nie je v strese, nepomocuje sa, nemá žiadne zdravotné problémy. K posudkom od psychológov uviedol, že ani s jednou psychologičkou sa nestretol a všetky posudky boli urobené bez jeho súčinnosti, a ani jedna z psychologičiek nevidela, ako sa maloletá v jeho prítomnosti správa, že je bezstarostná, že sa ho nebojí a je s ním rada. Cieľom jeho exmanželky je prerušenie jeho osobného kontaktu s maloletou, vytvorenie dojmu, že je násilník, snaha vytvoriť dojem, že je deviant, snaha vyhľadávať tzv. „odbornú psychologickú pomoc“ pre dieťa s cieľom riešiť negatívny dopad tzv. „problematickej komunikácie“ medzi rodičmi na dieťa, snaha vytvoriť dojem, že všetky zdravotné problémy maloletej majú „psychologickú nadstavbu“ - stres z neho a každé vyšetrenie využíva na zabránenie styku maloletej s ním, snaha vytvoriť dojem, že sa nechce dohodnúť a snaha popudzovať dieťa voči nemu ako otcovi a ostatným členom jeho rodiny. Ďalej uviedol, že si dal vypracovať odborné stanovisko v Metodicko-výskumnom kabinete výchovného a psychologického poradenstva a prevencie pri Výskumnom ústave detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave (ďalej len „M-VK-VPPP“) z ktorého vyplýva, že má s maloletou výborný vzťah. Záverom podotkol, že jeho vzťah s maloletou je harmonický, jej záujmy nie sú stykom s ním v žiadnom prípade ohrozené a tento vzťah nie je do rozhodnutia vo veci samej potrebné upravovať. Zo správy o kontrolnom psychologickom vyšetrení maloletej a priebežnej psychologickú starostlivosti M-VK-VPPP zo dňa 30. 09. 2012 vyplýva, že dňa 20. 07. 2012 bolo realizované odborné vyšetrenie otca maloletej spolu s maloletou, pričom v závere bolo uvedené, že otec je popri matke rovnako dôležitou referenčnou osobou vo vnútornom prežívaní maloletej, poskytujúc jej všetky výchovné a psychologické podnety pre jej zdravý sociálny a psychický význam. Intrafamiliaárna väzba v triáde dcéra-matka-otec však tak, ako sa vytvorila pod vplyvom matkiných výchovných praktík, neposkytuje žiaľ reálnu šancu, aby sa otec plnohodnotným spôsobom mohol podieľať na výchove svojej dcéry.

Matka maloletej vo svojom vyjadrení dňa 16. 01. 2013 uviedla, že kontaktovala M-VK-VPPP, kde zistila, že G.. K. B. maloletú nikdy psychologicky nevyšetrovala. Ďalej uviedla, že posudok pre otca maloletého

písal C.. C. bez toho, aby niekedy psychologicky vyšetroval maloletú. Písal ho na základe informácií od otca a s maloletou sa nikdy nestretol.

Matka maloletej podala dňa 23. 03. 2012 na Okresný súd Banská Bystrica návrh na zúženie styku otca s maloletou, konanie bolo vedené pod sp. zn. 32P/86/2012. Návrh na zmenu úpravy styku bol postúpený na Okresný súd Žiar nad Hronom za účelom prenesenia príslušnosti na Okresný súd Banská Bystrica, nakoľko na Okresnom súde Žiar nad Hronom bol vedený opatrovanecký spis maloletej pod sp. zn. 10P/363/2009. Okresný súd Žiar nad Hronom uznesením č.k. 9P/58/2012-12 zo dňa 19. 04. 2012 preniesol príslušnosť konať a rozhodovať vo veci na Okresný súd Banská Bystrica. Proti predmetnému uzneseniu podal odvolanie otec maloletej, v ktorom namietal zmenu miestnej príslušnosti súdu. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 17CoP/42/2012-30 zo dňa 29. 06. 2012 zrušil uznesenie okresného súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Po doplnenom dokazovaní Okresný súd Žiar nad Hronom uznesením č.k. 9P/58/2012-60 zo dňa 20. 09. 2012 opätovne preniesol svoju príslušnosť konať a rozhodovať vo veci. Uznesenie sa stalo právoplatným dňa 08. 03. 2013 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17CoP/99/2012-73 zo dňa 06. 02. 2013, ktorým krajský súd potvrdil rozhodnutie okresného súdu o prenesení miestnej príslušnosti. Následne bol opatrovanecký spis maloletej spolu s návrhom na zúženie úpravy styku zaslaný Okresnému súdu Banská Bystrica, konanie je vedené pod sp. zn. 32P/100/2013. V návrhu na zúženie styku matka žiada zúžiť úpravu styku otca s dieťaťom najmä s odôvodnením že maloletá sa začala po návšteve u otca pomočovať, má neurotické správanie, odmieta sa po stretnutí s otcom sprchovať, umývať. Má narušený režim spánku. Maloletá v deň styku s otcom usedavo plače a trasie sa na celom tele, odmieta ísť na styk. Takéto správanie sa u nej prejavuje aj po návrate zo styku s otcom.

Návrh na vydanie predbežného opatrenia zo dňa 27. 11. 2012 zapísaný pod sp. zn. 32P/336/2012 bol postúpený Okresnému súdu Žiar nad Hronom ako súdu miestne príslušnému na rozhodovanie, nakoľko na tomto súde bol vedený opatrovanecký spis maloletej. Okresný súd Žiar nad Hronom uznesením č.k. 5P/179/2012-24 zo dňa 10. 12. 2012 preniesol svoju príslušnosť konať a rozhodovať vo veci na Okresný súd Banská Bystrica. Proti predmetnému uzneseniu podal odvolanie otec, kde namietal zmenu miestnej príslušnosti. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 13CoP/10/2013-49 zo dňa 25. 02. 2013 potvrdil uznesenie okresného súdu. Následne bol spis zaslaný na okresný súd Banská Bystrica na rozhodnutie o predbežnom opatrení, spis je vedený pod sp. zn. 32P/98/2013.

Na Okresnom súde Banská Bystrica sa ďalej vedie pod sp. zn. 32Em/2/2012 konanie o výkon rozhodnutia, kde matka maloletej podala návrh na výkon rozhodnutia, pretože otec maloletej neodovzdal maloletú v zmysle právoplatného a vykonateľného rozsudku. Zároveň je pod sp. zn. 32Em/6/2012 vedené konanie o výkon rozhodnutia, v ktorom otec maloletej podal návrh na výkon rozhodnutia, nakoľko matka nerešpektuje dobrovoľne právoplatné a vykonateľné rozhodnutie o úprave styku. Zo správy zo sociálneho zisťovania vykonaného v konaní 32Em/6/2012 dňa 25. 03. 2013 súd zistil, že s maloletou bol vykonaný pohovor pred kolíznym opatrovníkom bez prítomnosti matky, kde maloletá uviedla, že po návrate od otca ani nerevala, ani nekričala, ani neplakala. Vadí jej, keď ju otec „čistí“. Bola by rada, ak by sa jej otec viac venoval. Občas chodia na výlety, aj sa hrajú, ale je to málo.

Podľa § 102 ods. 1 OSP, ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. V záujme maloletého dieťaťa môže súd po začatí konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých na návrh nariadiť predbežným opatrením účastníkovi, aby do času rozhodnutia vo veci úpravy pomerov maloletého dieťaťa zabezpečoval osobnú starostlivosť o dieťa, ktoré je v čase podania návrhu umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Ak súd rozhoduje o predbežnom opatrení podľa druhej vety, o návrhu na predbežné opatrenie rozhodne najneskôr do 30 dní od podania návrhu; ustanovenia § 75 až 77 sa použijú primerane.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) OSP predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že účelom predbežného opatrenia je rýchla, i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov konania alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci ešte prípadne nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Vydanie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy.

V danej veci súd zistil, že maloletá pochádza z manželstva účastníkov konania, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 13C/79/08-76 zo dňa 21. 01. 2009, právoplatným dňa 09. 02. 2009, ktorým bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky, otcovi maloletej bolo určené výživné a bol upravený styk otca s maloletou. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 10P/363/2009-92 zo dňa 30. 03. 2011 bol predmetný rozsudok zmenený v časti úpravy styku tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý párný týždeň v mesiaci v čase od soboty od 10.00 hod. do nedele do 17.00 hod., počas letných prázdnin v mesiaci júl tretí a štvrtý týždeň, v mesiaci august druhý a tretí týždeň s tým, že si maloletú prevezme pred bytom matky maloletého dieťaťa o 10.00 hod. a po ukončení styku na tom istom mieste o 17.00 hod. pred bytom matky maloletého dieťaťa ju odovzdá, počas veľkonočných sviatkov od piatku od 16.00 hod. do soboty do 17.00 hod., počas vianočných sviatkov v každom párnom kalendárnom roku od 26.12. od 10.00 hod. do 28.12. do 17.00 hod. a v každom nepárnom kalendárnom roku od 31.12. od 9.00 hod. do 01.01. nasledujúceho kalendárneho roku do 17.00 hod. V rámci konania 10P/363/2009 bol vypracovaný dňa 17. 11. 2010 znalecký posudok K.. G.. W. D. Q., ktorý konštatuje, že maloletá je emocionálne viazaná na oboch rodičov, pričom jej ale chýba pocit istoty a bezpečia. Pre maloletú by bolo potrebné, aby sa neprerušil kontakt s druhým rodičom. Pokiaľ si rodičia neupravia vzájomný vzťah, bude to mať negatívny dopad na emocionálny vývin maloletej. Z opatrovaneckého spisu súd ďalej zistil, že v roku 2010 bola vypočutá aj maloletá, ktorá uviedla, že ocka má rada, chce sa s ním stretávať, ale spávať chce doma s maminkou. Ďalej súd zistil z obsahu opatrovaneckého spisu maloletej, z obsahu spisov vo veci výkonu rozhodnutia, že rodičia maloletej majú narušený vzťah, komunikácia medzi nimi viazne, majú veľmi rozdielne názory na výchovu a vedenie maloletej, situácie, ktoré sa udejú pri realizácii styku popisujú úplne rozdielne.

Na základe vyššie uvedených skutočností, po oboznámení sa s opatrovaneckým spisom maloletej, vyššie uvedenými spismi, predloženými listinnými dôkazmi súd dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia na zákaz styku otca s maloletou nie je dôvodný. Súd v danej veci poznamenáva, že dôvodom na nariadenie zákazu styku rodiča s dieťaťom môže byť potenciálna ujma na fyzickom zdraví dieťaťa, ujma na psychickom zdraví dieťaťa a ujma v inej než zdravotnej oblasti. Úplný zákaz styku jedného z rodičov s maloletými deťmi je výnimkou zo všetkých pravidiel o povinnosti dbať na pravidelný kontakt rodiča s dieťaťom. Jedná sa naozaj o výnimočné riešenie a vážny zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý môže byť odôvodnený len okolnosťami na strane dieťaťa. Súd poukazuje na judikatúru v oblasti úpravy styku R 91/1967, kde je výslovne uvedená povinnosť súdu rozlišovať, či realizácia styku rodiča s dieťaťom skutočne ohrozuje zdravie - záujem dieťaťa, alebo či ide o predstieraný stav, vyvolaný zámerným pôsobením rodiča, ktorému je maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti.

Z predložených listinných dôkazov mal súd za preukázané, že maloletá má otca rada, neodmieta ho, ale na druhej strane v nej vzbudzuje úzkosť a má potrebu chrániť sa. Súd pri rozhodovaní o návrhu na vydanie predbežného opatrenia prihliadol na samotné vyjadrenie maloletej, ktorá v neprítomnosti matky uviedla, že po návrate od otca nerevala, nekričala, ani neplakala. Vadí jej len, keď ju otec „čistí“. Zároveň sa maloletá vyjadřila, že by bola rada, ak by sa jej otec viac venoval. Uvedené vyjadrenie je v rozpore s tvrdením matky, ktorá uvádza, že maloletá po styku s otcom vyvádza, kričí, plače a nechce chodiť k otcovi. Súd s prihliadnutím na vyjadrenie maloletej návrh matky maloletej na vydanie predbežného opatrenia ako nedôvodný zamietol, pretože matka neosvedčila potrebu dočasnej úpravy zákazu styku otca s maloletou.

Záverom súd poznamenáva, že maloletá má právo na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom a je predovšetkým na rodičoch, aby svojim správaním, najmä vzájomnou úctou a toleranciou vytvárali vhodné podmienky pre kontakt oboch rodičov s maloletou, pretože absencia výchovného prostredia jedného z rodičov, môže mať negatívny dopad na harmonický vývoj osobnosti dieťaťa. Súd musí jednoznačne konštatovať, že na maloletú je vyvíjaný neprimeraný tlak zo strany oboch rodičov, ktorí si pred ňou riešia svoje vzájomné problémy, hľadajú „svoju“ pravdu a svojim konaním a správaním maloletú zastrávajú. Je prirodzené, že maloletá je viac naviazaná na matku, ktorej bola zverená do osobnej

starostlivosti a s ktorou trávi viac času. Otec maloletej má však rovnaké rodičovské práva a povinnosti k maloletej ako matka, ktoré môže realizovať v rámci úpravy styku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v jednom vyhotovení.

V odvolaní musí byť uvedené ktorému súdu je určené, kto ho podáva, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť). Odvolanie musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.